

Divji v srcu

POGLEJ LISJAKU V OČI ...

KiBela / MMC KIBLA

21. 2. — 14. 3. 2020

Razstava Poglej lisjaku v oči ... slikarskega tria Divji v srcu (Aleksij Kobal, Silvester Plotajs Sicoe, Jurij Kalan), ki se mu je pridružil slikar Matej Čepin, pomeni drugo srečanje s skupino v MMC KIBLA in v Mariboru.

Ker smo jih nazadnje, pa tudi prvič gostili v Kibli januarja 2010, prihajajo v drugo natanko ob 10. obletnici razstave, vendar z eno spremembo: namesto kiparja Mirka Bratuše, ki se jim je pridružil leta 2008 in je bil prisoten takrat, je trio tokrat povabil k sodelovanju slikarja Mateja Čepina, kar lahko imamo tudi za nekakšno vračanje k izvoru, ko so leta 2002 k sodelovanju povabili slikarja Gregorja Kokalja. Sicer so se Divji v srcu prvič predstavili skupaj leta 1998 (Kalan, Kobal, Sicoe) in razstava v MMC KIBLA je njihova šesta v 22-ih letih obstoja.

Leta 2010 smo ob razstavi zapisali: „Sami se ne zavezujejo nobenemu idejnemu konceptu, skupni umetniški praksi ali pogledu na umetniško delo. Druži jih le svobodno izražanje in raziskovanje umetniškega polja, zato tudi postavitev razstave ni vnaprej konceptualno načrtana, pač pa gre vselej za spontano medsebojno iskanje dialoga. Na ta način se poskušajo izviti iz vnaprej pripravljenega umetniškega 'lunch paketa' ". In leta 2020 nadaljujemo ...

Čeprav imajo dela razpoznaven osebni podpis, se slogovne raznolikosti in posamezni pristopi povežejo v enovito slikarsko okolje, iz katerega izžareva umetniška strast, buhti življenjska energija in skače veselje od in do slikarstva. Samosvojo in edinstveno neformalno skupino, zavezano figuraliki, združuje zavest o moči slike, prepričanje v poslanstvo podobe in značilna uporaba barv, motivov in kompozicij, ki spletajo pripovedi, vlečejo v globine, držijo na površini ali izstrelijo v prostor. Komunicirajo z nami. Sproščeno, mirno, divje, kritično, meditativno, kontemplativno, tudi družbeno angažirano, a predvsem umetniško odzivno v primarnih, lahko (pra)davnih vzgibih, kjer je umetnost še vedno počelo in gibalo sveta, dela in smisla.

Že sam naslov razstave, 'Poglej lisjaku v oči ...', ko nas kvartet gleda s fotografije v frizurah 'Leningradskih kavbojev', izpoveduje njihovo energijo, odločnost in odločenost, da slikajo, da je slikarstvo njihova osnovna dejavnost in klasična, stafelajna slika njihov medij, pri čemer izhajajo iz 'olja na platnu', ki mu ponekod dodajo akril (Aleksij Kobal) ali smolo (Matej Čepin), čeprav lahko njihovo gesto jemljemo tudi kot (samo)ironijo in spraševanje, kdo je ta lisjak, ki mu je treba pogledati v oči.

Tako izrazno kot značajska različna skupino, v katero se vsakih nekaj let povežejo ti slikarji, težko določimo enovito in s skupnimi označevalci. Vsakega od njih poznamo po vrhunski likovni govorici, avtorski barvni paleti, samosvoji kompoziciji in osebno vzpodbujeni tematiki oziroma vsebinah, ki jih obdelajo na svojih platnih in jih lahko razpotegnemo od intimne, družinske slike, ki pa je hkrati realistična in izmaličena, vendar ne karikirana, ampak bolj 'socialno-realistična' (Jurij Kalan), do poparta, fauvizma in ekspresionizma (Silvester Plotajs – Sicoe) ter od fantastičnega realizma, ki

ga lahko dojamemo tudi sanjsko in abstraktno v tehnicističnih domišljajskih krajinah, ki so lahko tudi posledica genetskega inženiringa (Aleksij Kobal) do ekoloških, post-apokaliptičnih in post-industrijskih ter eksistencialnih in eksistencialističnih motivov (Matej Čepin).

Enostavno iz njihovih del izžareva predanost slikarstvu, iz njih samih pa se na platna izliva umetniška vnema, nadgrajuje pa jih še odlično obvladovanje metjeja in jim dodatne dimenzije vliva individualni humor vsakega posameznika. Čeprav so različni, delujejo kot skupina, saj vse – brez izjeme – privlačijo neposrednost slike, prvinskost platna in izrazitost barv oziroma – še vedno – aktualnost klasičnega medija, zgodovinska nepogrešljivost 'olja na platnu' in neskončne izrazne možnosti, ki se še vedno ponujajo v vedno novih oblikah, formatih in vsebinah, ki ne bodo nikoli manj aktualne in bodo vedno komunicirale z ljudmi, publiko, opazovalkami in opazovalci stvaritev.

Nemara bi lahko enoplastno, površno zapisali, da jih v slikarstvu zanima zgodba, barva in figura, saj se umetnost skriva v detajlih, in kot pravi Mali princ: „Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.“ Četudi nastavlja ogledalo družbi, je družbeno kritično, moramo sami najti pogled, ki nas bo peljal do bistva.

Zato naj nas ne potegnejo le zunanji označevalci njihovih slik, denimo izrazit in značilen kolorit, kompozicija in tehnika kot formalni in tehniški parametri, ampak se spustimo v opazovano, sprejmimo vabilo za potovanje v neznano in privoščimo si – gotovo neobičajno – avanturo. Poskusimo se potopiti vanje, pa tudi vase in se na tej poti zavesti, da živimo v svetu in času, ki je estetsko in tehnološko dovršen in v katerem je vsega na pretek, po drugi strani pa smo v socialnem smislu vedno bolj odtujeni in osamljeni, pasivni in otopeli.

Ko se znajdemo v njihovih magičnih krajinah, naseljenih ali opustelih, se nam odprejo svetovi, ki pa niso zgolj lepi, ampak predvsem pretresljivi, plasteni iz različnih prostor-časov, za katere se zdi, kot da so vedno tukaj in zdaj, so del našega sveta in živimo z njimi. Verjetno je res, da je naše življenje rezultat in posledica, zbirnik vseh dosedanjih prostor-časov, globoko vtkanih v naš individualni in morda tudi kolektivni spomin, dela individualnega in kolektivnega nezavednega, kar umetnost lahko ozavesti z različnimi mediji. Prav to – ozavestitev – je eno od osnovnih poslanstev umetnosti.

Divji v srcu s svojo aktualno pojavnostjo in z novo-ustvarjenimi opusi ostajajo zvesti sebi, vrednotam in idealom. Poleg umetnosti ne prenehajo biti angažirani in kritični, toda zmerom družbeni, humani in občutljivi tako za skupnost kot za detajle na svojih slikah, izvirnosti, samosvoji pripovednosti in edinstvenemu pristopu, ne samo v našem, ampak tudi v širšem, mednarodnem prostoru.

— Peter Tomaž Dobrila

Divji v srcu
POGLEJ LISJAKU V OČI ...
KiBela / MMC KIBLA
21. 2. — 14. 3. 2020

Odprtje, petek 21. 2. 2020
Na ogled do 7. 12. 2020

MMC KIBLA / Prostor za umetnost KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor
Odprto od ponedeljka do petka, od 9. do 22. ure, v soboto od 16. do 22. ure.

Biografije

Silvester Plotajs Sicoe, slovenski slikar in grafik, je rojen 12. aprila 1965. Leta 1988 je diplomiral pri profesorju Emeriku Bernardu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Tam je nadaljeval podiplomski študij pri profesorju Gustavu Gnamušu iz slikarstva in iz grafike pri profesorju Lojzetu Logarju. Leta 1990 se je študijsko izpopolnjeval pri profesorju Martinu Tissingu na Akademiji Minerva v Groningenu na Nizozemskem. Je dobitnik številnih nagrad in priznanj. V Ljubljani deluje kot svobodni umetnik.

Jurij Kalan, slovenski slikar, je rojen 28. marca 1961 v Kranju. Leta 1990 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani na Oddelku za slikarstvo pri profesorici Metki Krašovec. Sodeluje na veliko razstavah doma in v tujini. Leta 1992 je bil Groharjev štipendist. Leta 1998 je prejel nagrado mesta Kranj in nagrado Majskega salona. Leta 2001 je prejel na Slovenskem trienalu satire in humorja bronasti aritas. Živi in dela kot samostojni umetnik v Ljubljani.

Aleksij Kobal, slovenski slikar, je rojen 23. oktobra 1962 v Kopru. Leta 1986 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Janezu Berniku. Podiplomski študij iz slikarstva je končal leta 1993 pri profesorici Metki Krašovec. Za likovno udejstvovanje je prejel več priznanj in nagrad. Imel je številne razstave doma in v tujini. Štiri leta je sodeloval s tolkalsko skupino The Stroj, poleg tega je soavtor več glasbenih projektov. Napisal je knjigo Glas. Igra flavto. Kot svobodni umetnik živi in dela v Ljubljani.

Matej Čepin, slovenski slikar, je rojen 25. julija 1977 v Celju. Imel je razstave doma in v tujini. Za svoje ustvarjalno delo je prejel več nagrad in priznanj, med drugim II. nagrado na 4. bienalu slik malega formata v Ljutomeru 2006 ter Veliko odkupno nagrado mednarodnega slikarskega Ex-tempora v Piranu 2008, 2013 in Grand prix mednarodnega slikarskega Ex-tempora Piran 2009 (za Grand prix je bil nominiran štirikrat, 2008, 2009, 2013 in 2016). Živi in dela v Celju.

Divji v srcu

POGLEJ LISJAKU V OČI ...

KiBela / MMC KIBLA

21. 2.—14. 3. 2020

Odprtje, petek 21. 2. 2020

Na ogled do 7. 12. 2020

MMC KIBLA / Prostor za umetnost KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor

Odprto od ponedeljka do petka, od 9. do 22. ure, v soboto od 16. do 22. ure.